

Sygn. akt II Ca 522/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janusz Roszewski (spr.)
Sędziowie:	SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Jolanta Bąk

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2013 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z wniosku K. G.

z udziałem D. Ł.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 8 lipca 2013r. sygn. akt I Ns 731/10

postanawia:

1. oddalić obie apelacje;
2. przyznać od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Kaliszu dla adwokata P. M. wynagrodzenie w kwocie 600 (sześćset) złotych podwyższone o podatek od towarów i usług w stawce 23% z tytułu udzielonej uczestnikowi postępowania D. Ł. nieodpłatnej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

II Ca 522/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 lipca 2013r. Sad Rejonowy w Kaliszu dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni K. G. i uczestnika postępowania D. Ł. w ten sposób, że na wyłączną własność uczestnika postępowania D. Ł. przyznał mienie o łącznej wartości 17.339,20 zł

w postaci domku letniskowego, kurnika, ogrodzenia, chodnika, uzbrojenia w sieci wodną z punktem czerpalnym i elektryczną oświetleniową wraz z zagospodarowaniem i nasadzeniami na działce nr (...) znajdującej się w użytkowaniu

Rodzinnego O. Działkowego (...) w miejscowości S. Gm. O., stanowiącego część zasobów (...) Związku (...), o wartości 15.730,00 zł, nakładów na ww. działkę w postaci wydzielenia łazienki ścianką wraz z drzwiami, montażu muszli ustępowej, montażu zaworu, wymiany zaworów czterpalnych, rurażu kanalizacji sanitarnej, wymiany rury wodnej i posadowienia osadnika z kręgów betonowych

o łącznej wartości 1.609,20 zł, na wyłączną własność wnioskodawczyni K. G. mienie o łącznej wartości 2.018,39 zł, w tym: pralki automatycznej (...) o wartości 687,50 zł, kuchenki mikrofalowej (...) o wartości 75,00 zł, chłodziarka (...) o wartości 468,75 zł, telewizora (...) o wartości 557,14 zł, odtwarzacza DVD o wartości 150,00 zł, miksera o wartości 30,00 zł, sokowirówki

o wartości 30,00 zł, minirobota kuchennego o wartości 20,00 zł meblościanki, tapczanu narożnikowego, szafek kuchennych, talerzy i garnków, odkurzacza - nie posiadających wartości rynkowej ze spłatą od uczestnika postępowania D. Ł. na rzecz wnioskodawczyni K. G. kwoty 8.669,60 zł oraz rozstrzygnął

o kosztach postępowania nieprocesowego zasądając od wnioskodawczyni K. G. i od uczestnika postępowania D. Ł. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kaliszu kwoty po 1.831,13 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz stwierdzając, iż pozostałe koszty postępowania pokrywają wnioskodawczyni i uczestnik postępowania w zakresie przez nich poniesionym.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni K. G. i uczestnik postępowania D. Ł. zawarli związek małżeński w dniu 18.06.1988 r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 22.12.2005 r., ich małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód.

W małżeństwie obowiązywał ustrój wspólności majątkowej, nie orzeczono separacji, nie zawierano umów majątkowych małżeńskich. W skład majątku wspólnego małżonków wchodzi ruchomości stanowiące mienie o łącznej wartości 2.018,39 zł, w tym pralka automatyczna (...) o wartości 687,50 zł, kuchenka mikrofalowa (...) o wartości 75,00 zł, chłodziarka (...) o wartości 468,75 zł, telewizor (...) o wartości 557,14 zł, odtwarzacz DVD o wartości 150,00 zł, mikser o wartości 30,00 zł, sokowirówka o wartości 30,00 zł, minirobot kuchenny o wartości 20,00 zł, meblościanka, tapczan narożnikowy, szafki kuchenne, talerze i garnki, odkurzacz - nie posiadające wartości rynkowej. Ponadto do majątku wspólnego wchodzi nakłady na działkę nr (...) znajdującą się w użytkowaniu uczestnika postępowania a wchodzącą w skład zasobów Rodzinnego O. Działkowego (...) w miejscowości S. Gm. O., stanowiącego część (...) Związku (...), w postaci domku letniskowego, kurnika, ogrodzenia, chodnika, uzbrojenia w sieć wodną z punktem czterpalnym i elektryczno-oświetleniową wraz

z zagospodarowaniem i nasadzeniami o wartości 15.730,00 zł, wydzielenia łazienki ścianką wraz z drzwiami, montażu muszli ustępowej, montażu zaworu, wymiany zaworów czterpalnych, rur kanalizacji sanitarnej, rury wodnej i posadowienia osadnika z kręgów betonowych o łącznej wartości 1.609,20 zł.

Sąd ustalił dalej, że w dniu 19.04.1998r. ojciec wnioskodawczyni J. G. (1) nabył od pani nazwiskiem C. za kwotę 12.000 zł prawo użytkowania działki

w pracowniczym ogrodzie działkowym, na której znajdował się wybudowany domek,

a następnie działkę tą przekazał w posiadanie wnioskodawczyni i uczestnikowi postępowania. Prace remontowe i dalsze nakłady wykonywał osobiście uczestnik postępowania wraz ze swoim wujem S. W..

Uchwałą zarządu Rodzinnego O. Działkowego (...) w S., D. Ł. został przyjęty w poczet członków (...) Związku (...) i przydzielono mu działkę nr (...) o pow. 343 m².

Z dalszych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że w czerwcu 2004 r. wnioskodawczyni przeprowadziła się do Wielkiej Brytanii, gdzie przebywa i pracuje do dzisiaj, wracając do kraju jedynie sporadycznie. Część pieniędzy wnioskodawczyni przekazywała uczestnikowi postępowania w tym okresie również za pośrednictwem swoich znajomych, którzy wracali

z wielkiej Brytanii do kraju, żeby nie ponosić kosztów przelewów bakowych. Łącznie od 15.10.2004 r. do 12.2005 r. wnioskodawczyni przekazała uczestnikowi postępowania 3.820 funtów brytyjskich przelewami bankowymi oraz przez

zaprzyżnżone osoby i przez córki. Ponadto wnioskodawczyni przekazywał także świadczenia rzeczowe na utrzymanie córek, zwłaszcza w postaci ubrań.

Z tytułu nieuiszczonych zaległości czynszowych za najem lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K., za okres od czerwca 2003 r. do listopada 2005 r. Nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w Kaliszu z 29.12.2005 r., sygn. VII Nc 2587/05 zasądzono K. Ł. i D. Ł. kwotę 9.676,10 zł wraz z ustawowym odsetkami i kwotę 1.408,60 zł tytułem kosztów procesu. Należność główna oraz koszty procesu zasądzone nakazem zapłaty zostały uregulowane w całości przez uczestnika postępowania.

Wnioskodawczyni jest zatrudniona w Wielkiej Brytanii na umowę o prace w niepełnym wymiarze i zarabia 550 funtów brytyjskich miesięcznie, nie posiada oszczędności. Uczestnik postępowania jest zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony i uzyskuje wynagrodzenie w wysokości między 1.561,61 a 1.670,87 zł netto, innego źródła dochodów oraz oszczędności nie posiada.

Sąd rejonowy wskazując na art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 688 kpc i w zw. z art. 622 § 2 kpc oraz na jednolite stanowisko wnioskodawczyni i uczestnika postępowania uznał, że ruchomości stanowiące sprzęty gospodarstwa domowego należało przyznać wnioskodawczyni bez spłat na rzecz uczestnika. W przypadku żądania rozliczenia bojlera gazowego (...), wersalki i komputera, wnioskodawczyni nie wykazała tego, by przedmioty te faktycznie wchodziły w skład majątku wspólnego oraz pozostawały w chwili ustania wspólności w posiadaniu uczestnika.

Przyznając uczestnikowi prawo do nakładów na pracowniczy ogród działkowy Sad Rejonowy uznał, że jedynie uczestnik postępowania został wpisany jako użytkownik działki przez (...) i jedynie jemu przysługuje prawo do posiadania działki, tak więc nakłady te powinny przypaść uczestnikowi, ze spłatą dla wnioskodawczyni. Nie można bowiem odrywać prawa własności nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujące się na działce od faktycznego prawa użytkownika działki.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów Sąd Rejonowy uznał, że nie są zasadne twierdzenia wnioskodawczyni, że ruchomości w postaci nakładów na działkę w rodzinnym ogrodzie działkowym stanowią jej majątek osobisty i nie wchodzi w skład majątku wspólnego ponieważ ojciec wnioskodawczyni dokonywał darowizny również na rzecz uczestnika postępowania, co wynika z rozszerzenia darowizny przez „dopisanie” uczestnika do darowizny w deklaracji o przyjęcie do (...).

Ponadto Sad Rejonowy uznał, że zadłużenie z tytułu czynszu za najem lokalu dotyczyło majątku wspólnego małżonków i powstało w okresie ich wspólności majątkowej, do powstania zadłużenia doszło na skutek zaniedbania uczestnika. W okresie gdy zadłużenie to powstało, uczestnik dysponował wystarczającymi środkami wchodzącymi w skład majątku wspólnego małżonków, żeby regularnie płacić należności czynszowe wobec (...) i nie doprowadzić do powstania zadłużenia. W ocenie Sądu Rejonowego było to zadłużenie, którego można było uniknąć, a jego spłacenie przez tego z małżonków po ustaniu wspólności nie powinno być uwzględniane jako świadczenie na rzecz majątku wspólnego podlegające rozliczeniu. Ponadto również po ustaniu wspólności majątkowej uczestnik dysponował środkami majątkowymi uzyskiwanymi od wnioskodawczyni, ponieważ ta przesyłała mu alimenty zasądzone na rzecz małoletnich córek, którymi to alimentami dysponował uczestnik jako przedstawiciel ustawowy małoletnich. Alimenty te wynosiły 1.200 zł, podczas gdy wynagrodzenie uczestnika postępowania w okresie spłaty należności nie było wyższe niż dzisiejsze jego wynagrodzenia, nie przekraczało przeciętnie 1.400 zł. Ponieważ otrzymywanie alimentów na dzieci pozwalało mu ograniczyć wydatki na ten cel z własnego wynagrodzenia, nie można uznać, by dokonana przez niego spłata długu odbyła się kosztem jego majątku osobistego.

Wartość majątku podlegającego podziałowi wynosi 17.339,20 zł, a każdy z małżonków na skutek podziału powinien uzyskać przedmioty majątkowe o wartości wynoszącej połowę tej kwoty, czyli 8.669,60 zł. Na skutek dokonanego podziału na rzecz uczestnika postępowania przypadają przedmioty majątkowe o wartości 17.339,20 zł, podczas gdy wnioskodawczyni nie uzyskała w naturze żadnego składnika majątkowego, tak więc uczestnik postępowania na skutek podziału uzyskał mienie o wartości przekraczającej

o 8.669,60 zł wartość jego udziału w majątku wspólnym co uzasadnia wysokość należnej od niego na rzecz wnioskodawczyni spłaty.

Orzekając o kosztach postępowania nieprocesowego Sąd Rejonowy wskazał na przepis art. 520 § 1 kpc, który uzasadnia zasądzenie od wnioskodawczyni i od uczestnika postępowania na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kaliszu kwoty po 1.831,13 zł tytułem zwrotu tych kosztów. Na koszty składają się opłata od wniosku w wysokości 1.000 zł ustalona na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych z 28.07.2005 r. (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z 2005 roku ze zm.), koszty opinii biegłego A. K. w wysokości 1.702,85 zł oraz dwóch opinii biegłego B. M. wynoszące 804,53 zł i 154,88 zł, w łącznej kwocie wynoszącej 3.662,26 zł, z czego część przypadająca na każdego z uczestników wynosi po 1.831,13 zł. W pozostałym zakresie Sąd ten stwierdził, iż koszty postępowania, inne niż wymienione powyżej, pokrywają uczestnicy w zakresie przez siebie poniesionym.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu wniosła wnioskodawczyni oraz uczestnik postępowania, każde z nich zaskarżając postanowienie to w części.

Wnioskodawczyni K. G. zaskarżając postanowienie w zakresie punktu 1.a) obejmujące rozstrzygnięcie o prawie do nakładów na działce pracowniczej, podniosła zarzut błędnego ustalenia, iż zakup domku znajdującego się na działce pracowniczej nie był dokonany na jej rzecz oraz dzieci stron oraz zaskarżając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przez nieuwzględnienie jej obiektywnie trudnej sytuacji materialnej, wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie na jej wyłączną własność domku letniskowego oraz pozostałych rzecz wymienionych w punkcie 1.a) o łącznej wartości 15.730,00 zł bez spłaty na rzecz uczestnika postępowania i zmianę postanowienie w punkcie 2. przez nieobciążanie jej kosztami postępowania.

Uczestnik postępowania D. Ł. zaskarżając postanowienie w pkt 1 a) w części dotyczącej spłaty od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwoty powyżej 2.527,25 zł. i w pkt 2 w części dotyczącej zasądzenia od uczestnika postępowania zwrotu kosztów sądowych podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia wskutek dokonania nieprawidłowej oceny zebranego materiału sprawy, mający wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym przyjęciu, że wnioskodawczyni K. G. w okresie od 15 października 2004 r. do grudnia 2005 r. przebywając w Anglii przekazywała uczestnikowi postępowania D. Ł. pieniądze na utrzymanie dzieci i domu za pośrednictwem swoich znajomych oraz siostry M. G.; oraz obciążenia uczestnika postępowania kosztami sądowymi w sytuacji gdy jest on zwolniony od kosztów sądowych w całości a jego sytuacja materialna nie uległa zmianie.

Podnosząc powyższe zarzuty uczestnik postępowania wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w p-ku 1 a) przez orzeczenie spłaty od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwoty 2.527,25 zł i w p-ku 2 przez nieobciążanie uczestnika postępowania kosztami postępowania; ewentualnie uchylenie postanowienia z dnia 8 lipca 2013 r. w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania.

Wnioskodawczyni oraz uczestnik postępowania wnieśli wzajemnie o oddalenie przeciwnych apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Żadna z apelacji nie zasługuje na uwzględnienie.

Podnoszone w obu apelacjach zarzuty wadliwych ustaleń faktycznych dotyczą wniosków wyprowadzonych przez sąd I instancji z materiału dowodowego zebranego w sprawie a więc naruszenia prawa procesowego dotyczącego zasad oceny dowodów.

Zasad oceny dowodów w postępowaniu nieprocesowym dotyczy artykuł 233 §1 w zw z art. 13 § 2 k.p.c. Powoływanie się na jego obrazę jest dopuszczalne tylko wówczas, gdyby ocena dowodów okazała się rażąco wadliwa albo w sposób oczywisty błędna. Apelujący nie może jednak ograniczyć się w złożonym środku odwoławczym do ogólnego

zakwestionowania analizy materiału dowodowego zgromadzonego przeprowadzonej przez sąd pierwszej instancji. Powinien wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, logicznymi lub wynikającymi z zasad doświadczenia życiowego, że doszło do rażącego naruszenia ustanowionych w tym przepis reguł oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Prawidłowe postawienie tego zarzutu wymaga więc wskazania konkretnych dowodów przeprowadzonych w sprawie i podania, w czym skarżący upatruje wadliwość tej oceny. Nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu podstaw do wniosków wyprowadzonych z oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. (patrz także: wyrok SN z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 16852 oraz J. J. - Przegląd orzecznictwa, Głosa 2005/3/5, wyrok SN / dnia 07 stycznia 2005 r., IV CK 387/04, LEX nr 1777263, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, LEX 172176, wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r, IV CK 526/04, LEX nr 177281).

W przedmiotowej sprawie apelująca wnioskodawczyni zarówno w petitum apelacji jak i w jej uzasadnieniu nie wskazała na żadne dowody, które miałyby przesądzać o zasadności postawionego zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, natomiast skarżący uczestnik postępowania wprowadził dopiero

w uzasadnieniu apelacji, wskazał na dowód z zeznań wnioskodawczyni i uczestnika postępowania oraz z zeznań świadków M. G., E. Ł. i A. Ł., które miałyby przesądzać o zasadności postawionego przez niego zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych

z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, lecz niczym tak postawionego zarzutu nie uzasadnił, co już co do zasady musi wskazywać na nietrafność także i tego zarzutu dotyczącego naruszenia przez sąd pierwszej instancji zasady swobodnej oceny dowodów.

Ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została natomiast przeprowadzona przez sąd pierwszej instancji prawidłowo i w konsekwencji sąd ten słusznie uznał, że zeznania wnioskodawczyni K. G. i jej ojca J. G. (2) odnośnie tego, że zakup domku znajdującego się na działce pracowniczej

w miejscowości S. był dokonywany tylko na rzecz wnioskodawczyni i jej dzieci są niewiarygodne, oraz uznał za wiarygodne zeznania uczestnika postępowania, uwzględniając przy tym moc dowodową dokumentu, z którego wynika, że uczestnik postępowania jest członkiem (...) Związku (...) i jemu przysługuje prawo do użytkowania działki.

Prawidłowa jest również ocena zeznań świadków wskazanych w apelacji uczestnika postępowania. Sąd Rejonowy słusznie uznał, że za brakiem wiarygodności ich zeznań

i twierdzeń uczestnika postępowania, że wnioskodawczyni nie przekazywała mu żadnych pieniędzy na utrzymanie dzieci i domu, stąd powstało znaczne zadłużenie w opłatach czynszowych, przemawiają nie tylko zeznania ich dzieci, ale również dokumenty bankowe przekazów pieniężnych przez wnioskodawczynię na rzecz uczestnika postępowania w okresie poprzedzającym orzeczenie rozwodu, co apelujący w swoich zarzutach pomija.

Wnioskodawczyni zatem bezpodstawnie kwestionowała ustalenie Sądu Rejonowego, że w skład majątku wspólnego wchodzi wspólne prawo do nakładu na działce pracowniczego ogrodu działkowego w postaci jej zabudowy, zaś uczestnik postępowania bezpodstawnie kwestionował ustalenie jego odpowiedzialności za skutki zadłużenia lokalu mieszkalnego

w okresie do ustania wspólności małżeńskiej.

Nie są również uzasadnione zarzuty obu apelujących dotyczących rozstrzygnięcia

o kosztach postępowania nieprocesowego. Udzielone przez Sąd I instancji zwolnienie od kosztów sądowych ma charakter tymczasowy. Dokonując ponownej oceny podstaw tego zwolnienia Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że sytuacja osobista i majątkowa wnioskodawczyni oraz uczestnika postępowania nie uzasadnia korzystania przez nich z tego przywileju w pełnym zakresie i dlatego obciążył jedynie obowiązkiem uiszczenia opłaty oraz zwrotu powstałych w sprawie wydatków obejmujących koszty wydanej opinii na podstawie art. 520 §1 k.p.c.

W tej sytuacji obie apelacje podlegały oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /Dz.U. nr163, poz. 1348 ze zm./.